

О да, Паисие: рѣчта ти бѣше права,
 Въ ония тъмни дни — и днесъ е тя такава:
 Народътъ нашъ по трудъ, по честь, по мечъ великъ —
 По липса на любовь къмъ свойто, какъ е малъкъ —
 По рабския поклонъ прѣдъ чуждото! — и жалъкъ
 Съ туй незачитане на родний си езикъ!
 Езикъ свещенъ, намъ сртажъ и въ вѣковетъ дални,
 Чудесно съчиво за творби идеални,
 Отъ твойта красота кога ще се омаймъ?
 Съкровище си ти, но кому си драго?
 Отъ всичкитъ блага най-скжпоцѣнно благо . . .
 Най-малко те скжпимъ, ний даже те не знаимъ.
 И има ли народъ, кой себе си почита,
 Светата родна рѣчъ така да не зачита?
 Паисие, ти бѣ — та и сега си правъ!
 Скочи изъ гроба си, дѣ влѣзе съ жлъчъ отровенъ
 Отъ нашия срамъ тогазъ, и съ гласъ сърдитъ, гръмоуенъ
 Излѣй връхъ нази днесъ пророческий си гнѣвъ!

Но тъкмо за това, защото ние напълно заслужаваме тия
 горчиви укори и на отца Паисия, и на народния поетъ, тѣх-
 ната беззавѣтна любовь къмъ България е още по-скжпла.

Обичамъ те и днесъ, кога забрави
 Задачи свѣтли и уроци зли;
 На жажди бѣсни, диви крамоли
 Да станешъ поприще се ти остави;
 Когато въ твойта почва сѣмена
 Ужасни падатъ — за ужасна жътва,
 И пълненъ Духъ къмъ лошъ те край опжтва,
 Обезвѣрена въ сички знамена;
 Кога си жедна да чуйшъ бодъръ зовъ,
 О, майко бѣдна, майко безпокойна, —
 И повече отъ сѣвга си достойна
 За плачъ, за порицане и любовь!

Съ положителностъ може да се твърди, че Ив. Вазовъ е
 казалъ на нашия прѣзъ вѣкове несрѣтенъ народъ най-скж-
 питъ истини, които той трѣбва всѣки мигъ да помни, ако не
 иска да налита и за напредъ отъ катастрофа на катастрофа,
 додѣ окончателно си изстроши главата и изчезне отъ сцената
 на историята, както толкова други живѣли неразумно народи,
 на които едвамъ специалиститъ сега знаятъ имената. Ние
 трѣбва да се прѣродимъ именно подъ лжчитъ на такива ис-
 тини, които необходимо е да се популяризиратъ все повече и
 повече въ най-широкитъ народни маси, да се всадятъ въ
 душитъ.